

0 Introducció

0.1. El camí cap un desenvolupament sostenible: de la Cimera de Rio fins a la conferència de Hannover

El 1992 es va celebrar a Rio de Janeiro la *Cimera per la Terra*, anomenada també Conferència de les Nacions Unides pel Medi Ambient i el Desenvolupament. De la Cimera per la Terra en va sorgir l'*Agenda 21*, que incideix en les polítiques i estratègies que els països han d'emprendre en l'àmbit mundial cap el desenvolupament sostenible, " ...un desenvolupament que satisfaci les necessitats del present sense comprometre la possibilitat de les futures generacions per a satisfer les seves pròpies necessitats...".

L'Agenda 21 de la Conferència de Rio reconeix que difícilment podran dur-se a terme les transformacions necessàries per a la sostenibilitat del desenvolupament als seus distints nivells, sense l'assumpció de tals objectius per part dels poders locals.

L'any 1994 es va celebrar a Aalborg (Dinamarca) la Primera Conferència Europea de Ciutats i Pobles Sostenibles, on es va redactar la *Carta d'Aalborg*, que instava els municipis a iniciar, seguint la filosofia de l'Agenda 21 de la Cimera de la Terra, el procés de les Agendes 21 Locals per al desenvolupament sostenible d'aquests municipis. Actualment hi ha prop de 650 municipis (inclou també entitats supramunicipals) d'Europa que han signat la Carta d'Aalborg, entre ells el municipi de Petra.

L'any 1996 tingué lloc a Lisboa (Portugal) la Segona Conferència Europea de Ciutats i Pobles Sostenibles, on donant continuïtat a la Carta d'Aalborg, es va generar el document "*De la Carta a l'acció*" orientat a aprofundir el procés cap a l'elaboració de l'Agenda 21 Local.

El febrer de l'any 2000 tingué lloc a Hannover (Alemanya) la Tercera Conferència de Ciutats i Pobles Sostenibles on, a partir de l'avaluació dels progressos en el camp de la sostenibilitat en molts municipis, es declara el compromís de seguir treballant en el camí del desenvolupament sostenible.

A l'agost de 2002, l'Assemblea General de les Nacions Unides va dur a terme la Cimera Mundial pel Desenvolupament Sostenible, 10 anys més tard de la Cimera de Rio, és a dir, 10 anys després del sorgiment de les agendes 21. La Cimera "Rio+10" es celebrà a Johannesburg, Sud-àfrica, i reuní caps d'estat i de govern que, al més alt nivell polític, reafirmaren l'adhesió de la comunitat mundial al Desenvolupament Sostenible i revisaren l'aplicació dels acords presos fa deu anys a la Cimera de Rio.

Finalment, el juny de 2004 s'ha celebrat a Aalborg, la quarta Conferència de Ciutats i Pobles Sostenibles. Aquesta conferència, que pren el nom d'Aalborg + 10 vol avaluar els progressos i els obstacles per la implantació d'actuacions locals sostenibles.

Dins aquest context global l'Ajuntament de Petra, amb el suport inicial del Consell Insular, l'any 2002 va iniciar el procés d'elaboració de l'Auditoria Municipal de Petra, que culmina amb el Pla Acció Local cap a la Sostenibilitat (PALS) que a continuació es detalla. El PALS de Petra, és el document estratègic que ha de servir de base per al desenvolupament de l'Agenda 21 Local.

0.2. El Pla d'Acció Local Cap a la Sostenibilitat. Objectius i metodologia

El Pla d'Acció Local Cap a la Sostenibilitat (PALS) de Petra és un pla estratègic que integra els diferents aspectes socials, ambientals i econòmics seguint els principis d'un desenvolupament sostenible.

El Pla d'Acció Local es concep com un projecte integral, global i participatiu:

- Integral, perquè afecta directament a l'Ajuntament, però també a les entitats, institucions i sectors amb més capacitat de decisió en el municipi, amb una clara sentit de cooperació entre el sector públic i privat.

"En l'àmbit local té una importància clau els enfocaments basats en la comunitat per a assolir el desenvolupament sostenible. En particular, cal emprendre esforços per establir la cooperació entre el sector privat i les autoritats locals per poder avançar, per exemple, en una major eco-eficiència en els productes i serveis" (Conferència de Turku, Finlàndia 1998. Noticiari Campanya Europea, 15: 6).

- Global, perquè planteja de manera transversal un conjunt d'estratègies i actuacions que han de fer caminar el municipi cap un desenvolupament sostenible.
- Participatiu, perquè la participació ciutadana es considera un element clau en el procés per obtenir el consens social i per assolir els objectius plantejats.

El Pla d'Acció Local (PALS) de Petra s'estructura jeràrquicament en línies estratègiques, programes d'actuació i accions:

- Línies estratègiques: definició de les línies estratègiques d'actuació que han de definir la política municipal cap a la sostenibilitat.
- Programes d'actuació: camps concrets d'actuació dins de cada línia estratègica.
- Accions i projectes: concreta els projectes, treballs i accions concretes que es proposa portar a terme.

Les accions es defineixen mitjançant unes fitxes estandarditzades. Cadascuna de les fitxes detalla la línia estratègica i el programa d'actuació on s'emmarca l'acció, es fa una descripció detallada de l'acció i dels objectius que es volen complir, i finalment es fa una valoració, bàsicament qualitativa, sobre diversos aspectes relacionats amb l'aplicació de l'acció (terminis d'execució, prioritat, fonts de finançament, sectors involucrats en l'execució, valoració econòmica).

Els aspectes considerats en aquesta valoració són:

- **Terminis:** es valora l'horitzó temporal d'implantació de l'acció, diferenciant si el termini és curt o immediat (< 1 any), mitjà (1 – 4 anys) o llarg (4 – 8 anys).
- **Prioritat:** Indica l'ordre que cal realitzar les accions dins d'un mateix termini de temps. Es valora en màxima (o elevada), mitjana i baixa. D'altra banda, les accions que durant el fòrum de debat de Pla d'Acció Local, s'han considerat com a importants s'adjunta el símbol
- **Sectors involucrats en la seva execució:** es valora el grau de competència municipal per a portar a terme l'acció. En algunes accions l'Ajuntament pot fer poc més que de mediador o d'impulsor, mentre que en d'altres n'és el principal responsable. El codi d'identificació d'organismes i institucions implicats amb aquesta execució és el mateix requadre de les possibles fonts de finançament (proper quadre).
- **Fonts de finançament:** es valora la possibilitat de trobar subvencions o ajuts per a l'aplicació de la mesura, indicant les institucions i organismes que poden finançar l'acció. El codi d'identificació d'organismes i institucions és el següent:

AAVV	Associacions de Veïns
AMPA	Associació de Mares i Pares d'Alumnes
AP	Ajuntament de Petra
BM	Bombers de Mallorca
CEC	Conselleria d'Educació i Cultura
CIM	Consell Insular de Mallorca
CMA	Conselleria de Medi Ambient
CARP	Conselleria d'Agricultura, Ramaderia i Pesca
COPHT	Conselleria d'Obres Públiques, Habitatge i Transport
CSC	Conselleria de Salut i Consum
CSTP	Companyies de Servei de Transport Públic
CTF	Conselleria de Treball i Formació
DGB	Direcció General de Biodiversitat
DGCPEEA	Direcció General de Caça, Protecció d'Espècies i Educació Ambiental
DGE	Direcció General d'Energia
DGOPT	Direcció General d'Obres Públiques i Transport
DGP	Direcció General de Patrimoni
DGRH	Direcció General de Recursos Hídrics
DGSPP	Direcció General de la Salut Pública i Participació
DIC	Direcció Insular de Carreteres
DIGR	Direcció Insular de Gestió de Residus
DIOT	Direcció Insular d'Ordenació del Territori
DISTE	Direcció Insular de Serveis Tècnics i Emergències
IBANAT	Institut Balear de la Natura
IBASAN	Institut Balear de Sanejament
ISS	Institut de Serveis Socials
MPM	Mancomunitat del Pla de Mallorca
PTA	Parc de Tecnologies Ambientals

- Valoració econòmica: es valora el grau d'inversió necessari per a portar a terme l'acció. El grau d'inversió s'estima sempre que sigui possible. Es valora com a organitzatiu i/o tècnic quan la inversió depèn bàsicament de tasques tècniques o gestions que pot dur a terme l'Ajuntament.
- Indicadors de seguiment: es determinen els hipotètics indicadors vàlids per tal d'analitzar l'evolució o seguiment de l'acció (si té una tendència positiva o bé negativa)

0.3. Definició de les línies estratègiques i els programes d'actuació

El Pla d'Acció Local de Petra, s'estructura en 11 línies estratègiques, que es desenvolupen en diferents programes d'actuació, concretats en accions i projectes.

La síntesi de les línies estratègiques i els programes d'actuacions són els següents:

Línia Estratègica I: LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA EN EL PLA D'ACCIÓ LOCAL	
<ul style="list-style-type: none"> • Programa 1.1. ARTICULAR LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA EN EL PALS I IMPULSAR ELS CANALS D'INFORMACIÓ CIUTADANA 	
Línia estratègica II: COORDINAR I MILLORAR LA GESTIÓ DELS RESIDUS MUNICIPALS	
<ul style="list-style-type: none"> • Programa 2.1. MILLORA I AMPLIACIÓ DEL SERVEI DE LA RECOLLIDA DELS RESIDUS • Programa 2.2. CONSCIENCIAR A LA POBLACIÓ EN TEMES DE RESIDUS 	
Línia estratègica III: EFICIÈNCIA ENERGÈTICA	
<ul style="list-style-type: none"> • Programa 3.1. FOMENT DE L'ÚS D'ENERGIES RENOVABLES • Programa 3.2. ESTABLIMENT DE MESURES CORRECTORES PER A LA MILLORA DE L'EFICIÈNCIA ENERGÈTICA 	
Línia estratègica IV: CONTROLAR ELS POSSIBLES RISCOS DERIVATS DE CAUSES NATURALS I ANTRÒPIQUES.	
<ul style="list-style-type: none"> • Programa 4.1. GESTIÓ DEL RISC 	
Línia estratègica V: GESTIÓ DEL PATRIMONI RURAL I NATURAL	
<ul style="list-style-type: none"> • Programa 5.1. GESTIÓ DELS CAMINS RURALS • Programa 5.2. CONTROL DE LA FLORA I FAUNA EXISTENTS EN EL MUNICIPI 	

Línia estratègica VI: CONTROL DE L'ACTIVITAT INDUSTRIAL	
<ul style="list-style-type: none"> • Programa 6.1. ESTUDI DE LES INDÚSTRIES DE PETRA I LA SEVA INCIDÈNCIA EN EL MEDI AMBIENT 	
Línia estratègica VII: PROMOURE UN PROJECTE EDUCATIU GLOBAL, INTEGRADOR I OBERT AL MEDI	
<ul style="list-style-type: none"> • Programa 7.1. ACTUACIONS DE DIFUSIÓ I COMUNICACIÓ D'ASPECTES AMBIENTALS 	
Línia estratègica VIII: PROMOURE UN PETRA SILENCIÓS I RESPECTUÓS AMB L'ATMOSFERA.	
<ul style="list-style-type: none"> • Programa 8.1. MILLORAR LA QUALITAT DE L'AIRE I DISMINUIR EL RENOU 	
Línia estratègica IX: INTERVENIR EN LA PLANIFICACIÓ I REGULACIÓ DE LA MOBILITAT	
<ul style="list-style-type: none"> • Programa 9.1. PLANIFICACIÓ DE LA MOBILITAT • Programa 9.2. DOTAR D'INFRAESTRUCTURES PER A LA REGULACIÓ DE LA MOBILITAT AUTOMOBILÍSTICA 	
Línia estratègica X: MILLORAR LA QUALITAT DE L'ESPAI URBÀ	
<ul style="list-style-type: none"> • Programa 10.1. ANÀLISI GESTIÓ URBANÍSTIC MUNICIPAL • Programa 10.2. MESURES PER FOMENTAR LA SOSTENIBILITAT URBANÍSTICA MUNICIPAL 	
Línia estratègica XI: ACTUACIONS D'AMBIENTALITZACIÓ EN ELS SECTORS ECONÒMICS	
<ul style="list-style-type: none"> • Programa 11.1. ACTUACIÓ D'AMBIENTALITZACIÓ EN EL SECTOR AGRÍCOLA • Programa 11.2. ACTUACIONS D'AMBIENTALITZACIÓ EN EL SECTOR SERVEIS • Programa 11.3. ACTUACIONS D'AMBIENTALITZACIÓ EN EL SECTOR INDUSTRIAL 	
Línia estratègica XII: MILLORAR LA DOTACIÓ DE SERVEIS MUNICIPALS	
<ul style="list-style-type: none"> • Programa 12.1. MILLORAR LA GESTIÓ I ÚS DELS EQUIPAMENTS MUNICIPALS 	

Línia estratègica XIII: LÍNIES ESTRATÈGIQUES

- Programa 13.1. CREACIÓ D'UNA ÀREA DE GESTIÓ AMBIENTAL I TERRITORIAL
- Programa 13.2. ESTABLIR UN MARC DE GARANTIA D'APLICACIÓ DE SANCIONS
- Programa 13.3. ESTABLIR UN MARC NORMATIU PER REGULAR L'ÚS D'HERBICIDES

